

Izvorni naučni rad

UDK 811.163.44'373.23(497.16Cetinje)“1570“

Dražko DOŠLJAK (Berane)

Filološki fakultet – Nikšić

draskodo@ucg.ac.me

LIČNA IMENA NAHIJE CETINJE U DEFTERU DUKAĐINSKOG SANDŽAKA IZ 1570. GODINE

U radu su data lična imena nahije Cetinje zapisana u osman-skom Defteru Dukađinskog sandžaka iz 1570. godine podvrgnuta strukturnoj analizi. Defteri kao izvori uglavnom preovladavaju u XV i XVI vijeku. Defteri džizije ili (h)arački defteri – bili su jedini zvanični izvor o naseljima i stanovništvu određenih oblasti Osmanskog Carstva, jer drugih popisa stanovnika u XVII vijeku uglavnom nije bilo. U njima su se bilježila samo imena naselja, rjeđe imena stanovnika i broj kuća u njima – aradi prikupljanja državnog poreza za razliku od detaljnih katastarskih popisa Deftera, popisi džizije bilježe samo podanike osmanske države koji su plaćali džiziju, a to su bili svi odrasli za rad sposobni muškarci, ako nijesu, zbog određenih službi u korist države bili oslobođeni. Plaćanja džizije bila su oslobođena sveštena lica, zatim siromašni, slaboumni, stranci i žene. Od pripadnika islama ovaj vid poreza su jedino davali Cigani. Nahiji Cetinje u Defteru Dukađinskog sandžaka iz 1570. godine pripadaju sela: Mahine, Ugnji, Brajići, Lopate, Pobor, Cetinje, Bjeloši, Njeguši, Kosijer, Tomići, Teklići, (K)Čevo, Bjelice, Cuce, Očimići i Zagarač (pusto i zapušteno). Analizom je obuhvaćeno 314 imena sa 1324 potvrde. Zabilježena su samo dva ženska imena (Miraja i Stane). Najfrekventnija muška imena su: Radič (108), Nikola (84) i Stjepan (69).

Ključne riječi: *Osmanski defter, Dukađinski sandžak, nahija Cetinje, antropnim, tvorba*

Osnova za ovo istraživanje jeste Defter Dukađinskog sandžaka iz 1570. godine, u kome su dati antroponimi po nahijama. Predmet našega rada je nahija Cetinje koja se spominje 1523. godine, a predstavljala je najveću nahiju i po teritoriji i po broju stanovnika.

Defteri ili zemljišni protokoli (katastarske popisne knjige) su dragocjeni izvori za proučavanje osmanskog sistema vladavine, odnosno društve-

no-ekonomskih odnosa koji su vladavali u doba turske vladavine. Riječ defter – nastala je od (*tur. tefter; grč. diftira*) i označava bilježnicu, registar, protokol, računsku knjigu dugovanja i potraživanja. U osmanskoj administraciji defteri su bili zvanične knjige različitog karaktera. Defteri su se mogli voditi kao registri odluka pojedinih upravnih organa i primljenih dokumenata i akata, kao i različiti finansijski, vojnički i katastarski popisi. Kancelarije vrhovnih osmanskih upravnih organa su imale zadatak da vode zvanične knjige pod nazivom defteri. Pojedine vrste tih deftera dobijale su imena po tome šta sadrže, odnosno po tome koja ih je kancelarija vodila. Do sredine XVIII vijeka najvažnije odluke u Osmanskom Carstvu je donosio Carski divan. Najstariji očuvani defter Carskog divana je iz 1521. Godine koji sadrži zapovijesti (ah-kiimdefteri). Najstariji očuvani katastarski defteri potiču iz vremena sultana Murata II. Među tim defterima je oko dvadeset iz XV vijeka, a odnose se na južnoslovenske zemlje. Posebno važan u tom smislu je defter za Hercegovački sandžak (1477, Tapu defteleri br. 5), i Skadar (1485, Tapu defteleri br 26m). Katastarski defteri iz XV vijeka daju podatke o najmanje poznatom periodu iz prvih decenija osmanske vlasti nad južnoslovenskim zemljama. Veliku važnost kao istorijski izvori imaju i brojni defteri iz perioda XVI i XVII vijeka koji se odnose na južnoslovenske zemlje. U Arhivu Predsjedništva vlade u Istanbulu čuva se oko 170 takvih deftera koji se odnose na južnoslovenske zemlje.

Defteri kao izvori uglavnom preovladavaju u XV i XVI vijeku. Tzv. Defteri džizije ili (h)arački defteri – bili su jedini zvanični izvor o naseljima i stanovništvu određenih oblasti Osmanskog Carstva, jer drugih popisa stanovnika u XVII vijeku uglavnom nije bilo. U njima su se bilježila samo imena naselja, rjeđe imena stanovnika i broj kuća u njima – radi prikupljanja državnog poreza za razliku od detaljnih katastarskih popisa Deftera, popisi džizije bilježe samo podanike osmanske države koji su plaćali džiziju, a to su bili svi odrasli za rad sposobni muškarci, ako nijesu, zbog određenih službi u korist države bili oslobođeni. Plaćanja džizije bila su oslobođena sveštena lica, zatim siromašni, slaboumni, stranci i žene. Od pripadnika islama ovaj vid poreza su jedino davali Cigani (v. Rastoder 2011, 109-110).

Nahija Cetinje, smještena na sjeverozapadu Crne Gore, se, osim užeg područja Cetinja, protezala južno do Buve, odnosno njenog zaleda. Na sjeveru je obuhvatala današnju teritoriju Cetinja do vrha Pusti Lisac, sa današnjim selima Rakoči, Kovačev Do i Sedlo. Nahija je brojala 16 osnovnih naselja i čak 57 djelova naselja sa zasebnim imenom. Nahiji Cetinje pripadaju sela: Mahine, Ugnji, Brajići, Lopate, Pobor, Cetinje, Bjeloši, Njeguši, Kosijer, Tomići, Teklići, (K)Čevo, Bjelice, Cuce, Očinići i Zagarač (pusto i zapušteno). Cetinje je najmnogoljudnija nahija na području Crne Gore, sa 1010 domaćinstava i

baština, odnosno oko 25 % stanovništva cjelokupnog vilajeta, što je četvrtina domaćinstava u onodobnom administrativnom prostoru. Najveća koncentracija stanovništva nalazila se u Njegušima, koji su činili 19,7 % stanovništva nahije ili 199 domaćinstava u devet zaselaka. Druga skupina naselja su Cuce sa 132 domaćinstva u tri područna naselja (v. Husić 2017, 27-28).

Lična imena u ovom radu, najprije, dajemo po selima, a u zagradama iza ličnog imena je broj njihovih potvrda.

Selo Mahine (mahale: Strenovići, Ručevići, Pričevići, Medovići, Miladinovići, Vukšići, Dragošići, Hlapčići, Boreti, Vukote, Vitomir, Donji Brajići, Mažići, Kašljun, Desno):

Aleksa, Andrić (3), Andrija (3), Andriš, Bariša, Bogač (3), Bogdan (2), Bogiša, Bojko (2), Borko, Boško (4), Božidar (3), Brajičko, Branko, Dabrilo, Danko (8), Desko, Dimitri, Dimitrij, Dimitrije, Donko, Đuraš (2), Đurić (3), Đurin, Đuro (7), Grujo, Hasan (iz Novog), Ilija (5), Ivan (7), Ivanac, Ivanić (4), Ivaniš (2), Jakić, Jovan (3), Joveta, Lazar (7), Luka (5), Lješić, Lješko, Marko, Maroš, Mihač, Mikal, Miloje, Nikac, Nikica (2), Nikić (2), Niko (2), Nikola (11), Nikolica (2), Novak, Oliver (2), Ostoja, Pavle (3), Pero (2), Petri, Petrić, Petrija (2), Raco (2), Radal (3), Radašin, Rade, Radič (8), Radičko (3), Radić (3), Radivoje, Radonja (2), Radovan (2) Rajić (2), Raslav (5), Ratko, Srđa, Staniša (4), Stepa, Stepić, Stjepan (8), Šureta, Tološko, Toma, Tripko, Ugreta, Vučeta (5), Vučić (4), Vuk (5), Vukaš (5), Vukman, Vuko, Vuksan (6), Vulić, Živko.

Selo Ugnji: Bojko, Đureta, Jovan, Lako, Lalo, Miha, Miraja (žena), Nikić, Niko, Nikola (3), Nikolić, Radič (2), Radičko, Radonja, Stjepan, Šurevija, Tomaš, Vojko, Vučeta, Vučić (2), Vukaš, Vuksan (4), Vulić (2).

Selo Brajići: Andrić, Andrija, Božidar, Dabril, Danko (4), Dastin, Dimitar (2), Dimitri, Dobrilo, Đuraš (3), Đureta, Đuro, Frano, Ivan (2), Marko (2), Niko, Nikola (4), Radič (5), Radičko, Radko (2), Radonja (4), Raslav (3), Raslavica, Staniša, Stjepan (7), Vojko (2), Vučić (3), Vuleta, Vulin.

Selo Lopate: Andria, Andrija, Bojko, Brajan, Bratić, Đuro, Jovanić, Mileta (2), Nikola (3), Radič, Radko, Rasalić, Raslav (3), Stjepan, Vučeta (2), Vučić (2), Vukaš, Vuksan.

Selo Pobor (mahale: Petrovići, Ostojići, Božikovići, Stanjevići, Miračić, Gojsilovići, Viškovići, Stankovići):

Aleksa (2), Andrija (2), Besto, Bogdan (6), Bojko, Borovac, Boško, Božidar, Branič, Dabo, Dabrilo, Danko (3), Dano, Dapčo (2), Dimitrij, Đuraš (3), Đuriša, Đuro (8), Ivan (4), Jagovac, Janko, Jovan, Juraj, Lazar, Ljerko, Marko, Miha, Mihal (2), Milko, Nikola (7), Novak (3), Ostoja, Pavle, Pejan (2), Periša, Pero, Petar, Petrija, Pribil (2), Radan (3), Radič (11), Radin, Radoje, Radonja (2), Rajić (3), Rasko, Raslav (8), Ratko, Sredan (2), Stane (žena),

Staniša , Stjepan (8), Šuran, Todor, Vesko, Vučeta (2), Vučić (6), Vuk, Vukaš (2), Vukašin, Vukman (4), Vuko, Vukoje, Vukoslav, Vuksan (2), Vuleta, Živko.

Selo Cetinje (mahale: Borovina, Stojšići, Ivanovići, Humci):

Aleksa, Bogdan, Bojko, Borilo (2), Borko, Boško (2), Božidar, Brajan, Bratić (2), Dano, Dimitrij, Dobrilo, Đuraš, Đurđe, Đurić, Đurin, Đuro, Godić, Herak, Ivan (3), Ivanić, Ivaniš (2), Jovan (2), Lale, Laleta, Miloš, Nikić, Nikila, Niko (4), Nikola (9), Nikolica (2), Nikolić, Radal, Radič (5), Radičko (4), Radin (3), Radman (2), Rado, Radoje (2), Radonja (9), Radonjić, Radoš, Radule, Ranko, Rasko, Raslav (12), Raslavica (2), Ratko, Stanić, Stjepan (6), Šurić, Vlako, Vlatko, Vojko (2), Vojo (2), Vrdule, Vučeta (2), Vučić (2), Vučihnja, Vučin, Vuk, Vukaš, Vukman, Vukmanić, Vukoslav (2), Vuksan (8), Vuleta , Vulić (2).

Selo Bjeloši: Batrić, Bolica, Boško, Brajan, Branko, Bratić (2), Dabić (2), Dabril, Duljko, Đurić, Đuro, Jovan (4), Lalić, Milorad, Nikić (3), Niko (2), Nikola (2), Nikolica, Nikić, Novak (2), Penaro, pop Nikola, Radič, Radičko (2), Radić (2), Radin, Radman, Radoje, Radonja (5), Radonjić, Radovan (2), Rasko (3), Raslav (6), Raslavica, Sredan, Stjepan (2), Uglješa, Vučić (2), Vučihnja, Vučina, Vukas, Vukaš, Vukman (2), Vukoslav.

Selo Njeguši (mahale: Radičevići, Miočinić, Lihomilići, Polje, Vrba, Veliki Zalaz, Mali Zalaz, Žanjev Dol, Mirac):

Aleksa (5), Andrija (3), Badrić, Bogdan (4), Bojčević, Bojko, Bojo, Boreta, Boro, Božidar (2), Božo (3), Brajan, Brajić (3), Branko (3), Bratić (2), Dabić, Dabril (2), Dabrilo, Dačo, Dano (6), Divjak, Dobraslav, Dobrilo, Dragiša, Đuran (2), Đuraš, Đurašin (2), Đurđe, Đureta (2), Đurić (3), Đuriš, Đuriša (3), Đuro (17), Golo, Ilija (4), Ivan (17), Ivanić (3), Ivaniš (2), Ivko, Jovan (3), Lajko (2), Lale, Lalo, Lazar (2), Luka, Ljubin, Marko, Mihač, Mihajlo, Mihal, Milat, Mileta (2), Miletić, Milo (3), Miloš (2), Milović (2), Nikić (3), Niko (6), Nikola (23), Nikolica, Novak (5), Petri (7), Petrić, Petrija (2), pop Đuro, pop Radonja, pop Stjepan, Rade (3), Radić (34), Radin (2), Radinić, Radisav, Radko (3), Radman (2), Radomil (2), Radonja (20), Radosav (9), Radošin, Radovan (6), Radović (2), Radule, Raho, Rajica, Rajić, Rajko (2), Rasko (4), Raslav (19), Raslavica, Raško, Sladno, Staniša (5), Stanko, Stjepan (21), Stojko, Tonko, Vinko, Vlade, Vladko, Vojko (3), Vojo, Vučeta (12), Vučić (11), Vučko (5), Vuk (6), Vukaš (10), Vukdrag (4), Vukić, Vukman (2), Vukmir, Vukosav (2), Vukoslav, Vuksan (7), Vuksav (2), Vuksavić, Vukšić, Vuleta (2), Vulić (3), Zoran (2).

Selo Kosijer (mahala: Radilovići, Nikolići)

Besto, Bolica, Boško (4), Bota, Brajan, Branko, Dabić (2), Dabril, Danko (2), Dimitrij, Duban, Đurđe, Đureta pop, Đurić (2), Đurko, Đuro (4), Grgur, Ivan (2), Jovan (3), Jovanić, Lako, Lale, Laleško, Marin, Marko (2),

Mihal, Milan, Milobrad, Nikić, Niko, Nikola (7), Nikolić (2), Novak, Pavko, pop Stjepan, Rade, Radić (11), Radman, Radoje, Radojin, Radonja (8), Radonjić, Radota, Radule (2), Rajić, Raslav (8), Raslavica, Stako, Stjepan (3), Vidak, Vojo (2), Vučeta (3), Vučić (4), Vuk, Vukašin, Vukoje, Vuksan (3), Vulić (2).

Selo Tomići: Boško, Dobril, Dobrilo, Đurić (2), Đuro(3), Ivan, Janko, Jovan (2), Mihal, Nikić (3), Nikita, Niko, Nikolić, Pero, Rade, Radić (2), Raslav, Ratko, Staniša, Stjepan (2), Stopro, Vučić, Vučko (2), Vukmir (2).

Selo Teklići (mahala: Jezer, Dragomil, Obre, Vučedol, Crni Vrh, Kučišta, Vojkovići, Jabukov Dol, Kranji Dol, Ivkovići, Milović, Petrov Dol, Đurovići)

Abdullah, Bogdan, Bojko (2), Boško (3), Božidar, Božo, Brajan, Cvetko, Dabril, Dimitrije, Dobrilo, Dobrojin, Dobrolić, Dobrul, Đuras, Đurin (2), Đuro (6), Gvozden (2), Ilija (3), Iskender, Ivan (5), Ivaniš (4), Jovan (3), Kotaš, Lukač, Marko (2), Martin, Mihač (2), Milad, Milovan (2), Momčilo (4), Nikac, Nikić, Niko, Nikola (9), Oliver, Ostoja (2), Pavle (5), Pejak, Petri, Petrija (3), pop Jovan, pop Raslav, pop Vukosav, pop Vukosav, Radalić, Rade (3), Radičko, Radić (9), Radisav (2), Radobor, Radoje (2), Radonja (9), Radonjić (2), Radosav(2), Rađen (2), Rasav, Rasko (7), Raslav (4), Ratko, Ruđo, Srđa, Sredan, Stanin, Stanoje, Stepko, Stepo, Stjepan (6), Stojan, Vidak (3), Vojko, Vojo, Vučeta, Vučko, Vujas, Vuk (2), Vukaš (3), Vukman (2), Vukosav (3), Vuksan (2), Vulin.

Selo (K)Čevo, drugo ime **Ozrinići:**

Balićević, Bodul, Božidar, Čaršović, Dobrilović, Dragić (3), Đuro, Grgur, Ivan (2), Janko (2), Kršo, Ladimir, Nika, Nikola, Nikolica, Nikolić (3), Nikolić, Ninčić, Pavko, pop Dragiša, Radič (2), Radisalić, Radisav (4), Rado, Radoje, Radonja (3), Radovan (3), Radun, Rajić (4), Sela, Staniša, Stanko, Todor (2), Vučeta, Vuk (2), Vukašin, Vukosav (2), Vuksan (2).

Selo Bjelice (mahala: Lješev Stup, Prediš, Resna):

Andrija, Bilić, Bilićević, Bojko, Bojo, Borić, Branko, Dobrovčevin, Duka, Đuraš (2), Đurđević, Đurić, Đuriša, Đuro, Gojimir, Grubo, Hotaš, Ivan (2), Janko, Lakaš, Milak, Miletić, Milin, Milko, Miloje, Miloš, Nikić (2), Niko, Nikola (3), Nikolica (2), Nikolić (2), Nikolin, Ninčić, Pera, Petri, Prale, Priboj, Radan, Rade, Radičko, Radić (2), Radisav (4), Radko, Radman (2), Radonja (5), Radonjić (2), Radosav, Radovan (3), Radula (2), Radulić, Radun, Rađević, Rajić (8), Rasko (4), Raslav (5), Raško, Smoljan, Stjepan, Sviljan, Tihorad, Uglješša, Vidak, Vučeta, Vučić, Vuja, Vujan, Vukac, Vukaš, Vukdrag (2), Vukić (2), Vukman, Vukmir, Vukoslav (2), Vuksan (3), Vukša, Vuleta.

Selo Cuće (mahala: Kalodurđevići, Vojinići, Aladin):

Andrić, Batrić, Bilin, Bogdan, Bojko (3), Boljko, Božidar (2), Brajono-
vić, Branisal, Branisav (2), Brano (2), Bratić, Cvetko, Dapćo, Dobro, Dragoje

(4), Dučić, Đuraš (2), Đurđe, Đuriša, Đuro (2), Gojiša, Grgur, Hotaš, Ivan (4), Ivanić, Ivaniš (4), Ivo, Jakin, Jovan, Lahović, Lajkin, Lajko, Laketa (2), Lako, Lale, Marko (2), Milak (2), Milan, Milin (2), Milko (3), Miloje, Miloš (4), Milović (2), Mugoša, Nikić, Niko (3), Nikola (6), Oliver, Pavko, Petenić, Petri, pop Raslav, Radić (7), Radin, Radisav(4), Radivoje (2), Radko, Radman (3), Radoje (6), Radonja (10), Radonjić (4), Radovan (3), Radule (3), Radulić, Radun (2), Radunović, Rađen (2), Rađenović, Rajić (4), Ranko (2), Rasav, Rasko (6), Raslav (3), Ratko, Sanković, Simranić (2), Sladoje (3), Sredan, Stanko, Stijepo, Stjepan (5), Stjepko, Strahinja, Šoro, Tomaš, Tonko, Ugraš, Vlado, Vojin, Vojo (2), Vučeta (5), Vučić, Vučko (3), Vučković, Vuja, Vujan, Vukac, Vukas, Vukaš (6), Vukdrag (4), Vukmir, Vukosav, Vuleta (2), Vuletan, Vulić, Vuljko, Živko.

Selo Očinići: Boško, Dano, Đuro (2), Ivan (2), Jovan (2), Lazar, Niko (2), Nikola (2), Rade, Radić (2), Radoje, Radonja (2), Raslav, Staniša (2), Stanišić, Stjepan (3), Vujić, Vuković, Vuksan (5).

Analizom je obuhvaćeno 314 imena sa 1324 potvrde. Zabilježena su samo dva ženska lična imena (Miraja i Stane). Najfrekventnija muška imena su: Radić (108), Nikola (84) i Stjepan (69).

U ispitivanome defteru potvrđeno je prisustvo ženskog ličnog imena *Stane*. Riječ je o nominativu koji je načinjen prema vokativu i ta se pojava iz ranijih razvojnih etapa crnogorskoga jezika i do danas sačuvala u nekim našim govorima. Dijalektolozi su uvijek uz nabrojane antroponime naglašavali „od književnog jezika odstupaju dvosložne hipokoristike ženskog roda sa nastavkom -e (Mare/Mare i sl.)“. Naravno da su odstupale od standardnoga srpskohrvatskoga jezika, međutim zapaža se da navedeni primjeri nijesu korišćeni samo kao hipokoristici nego, čini se, mnogo češće kao puna imena. Potvrdu daje i popis stanovništva Crne Gore iz 1879. godine. (v. Vujović 2020, 106–107).

U registru ličnih imena ovoga deftera najzastupljenije su sljedeće osnove:

Bog-: Bogdan, Božidar;

Boj-: Bojko;

Bor-: Borilo, Borko;

Bil-: Bilin;

Braj-: Brajko;

Brat-: Bratić;

Bran-: Brano, Branisav;

Drag-: Dragoje;

Đur-: Đuraš, Đurđe, Đurić, Đurin;

Mil-: Milak, Milan, Milin, Milko, Miloje, Miloš;

Nik-: Nikić, Nikila, Niko, Nikolica;
Rad-: Radil, Radič, Radičko, Radin, Rado, Radan, Radonja, Radoš, Radulo;
Ras-: Rasko, Raslav;
Stan-: Stanin, Stanoje, Stanić;
Voj-: Vojo, Vojko;
Vid-: ; Vidak;
Vlak-: Vlako;
Vrd-: Vrdula;
Vuk-: Vukac, Vukan, Vukić, Vuksan, Vukša;
Zor-: Zoran;
Živ-: Živko.

Lična imena u Defteru Dukadžinskog sandžaka iz 1570. godine građena su pomoću sljedećih sufiksa:

-a: Duka, Miha,
-ak: Pejak, Vidak;
-an: Bogdan, Brajan, Milovan, Stojan, Sredan, Stjepan;
-al: Radal;
-ad: Milad;
-as: Vukas,
-ac: Nikac;
-aš: Đuraš, Kotaš, Hotaš, Vukaš, Ugraš;
-ač: Mihač;
-en: Gvozden;
-et(a): Vučeta, Vuleta;
-ic(a): Nikolica;
-ić: Andrić, Radić;
-ič: Radič
-ij(e): Dimitrije;
-il(o): Dobrilo, Momčilo;
-in: Đurin, Vulin;
-iš(a): Dragiša, Ivaniš;
-in: Đurin, Radin, Vulin;
-k(o): Bojko, Boško, Cvetko;
-o(j)a: Ostoja;
-oš: Miloš;
-ul: Dobrul.

Defter Dukadžinskog sandžaka, nahija Cetinje, sadrži lična imena kojih danas nemamo u savremenom crnogorskom imenoslovu. Među tim imenima su: Besto, Bilin, Dapčo, Dobrojin, Gojiša, Grubo, Jakin, Lajkin, Milad, Rasav, Smoljan, Sviljan, Vuletan.

Izvori

- Husić, A. (2017). *Crna Gora u Defteru Dukadžinskog sandžaka iz 1570. Godine*. Cetinje: Državni arhiv Crne Gore. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Orijentalni institute.
- Rastoder, Š. (2018a). *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore (1455-1570)*, knjiga I/tom I. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.
- Rastoder, Š. (2018b). *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore (1571 - 1697)*, knjiga I/tom II. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.
- Rastoder, Š. (2018c). *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore (1700 -1793)*, knjiga I/tom III. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.

Literatura

- Došljak, D. (2010). *Stara lična imena*. Danilovgrad: KIC „Bijeli Pavle“.
- Đurđev, B. (1954). *Sitni prilozi iz istorije Crne Gore u XVI i XVII veku*, GDI BiH, VI. Sarajevo: Orijentalni institut.
- Grković, M. (1983). *Imena u Dečanskim hrisovuljama*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Jovićević, R. (1985). *Lična imena u staroslovenskom jeziku*. Beograd: Filološki fakultet.
- Rastoder, Š. (2011). *Buduća prošlost, uvod u istoriju sa osnovama istorije historiografije*. Podgorica: CID. Nikšić: Filozofski fakultet.
- Šimunović, M. (1978). „Motivacija prostih osobnih imena u nas“. *Onomastica Jugoslavica*, br. 7, str. 165-175.
- Vujović, N. (2014). „Prilog crnogorskoj onomastičkoj bibliografiji“. *Lingua Montenegrina*, br. 14, str. 3–24.
- Vujović, N. (2020). *Onomastika Barjamovice, Velestova i Markovine*. Cetinje: Fakultet za crnogorski jezik i književnost.

Draško DOŠLJAK

**PERSONAL NAMES OF THE CETINJE NAHIA IN THE
DEFTER OF DUKADJIN SANDZAK FROM 1570.**

The paper gives the personal names of the Cetinje nahia written in submitted to the Ottoman Defter of Dukadjin Sandzak from 1570 structural analysis. Defters as sources mostly prevail in the XV i XVI century. Jizya ledgers or (h) arach ledgers - they were the only ones official source on the settlements and population of certain areas of the Ottoman Empire, because there were generally no other population censuses in the 17th century. They recorded only the names of the settlements, less often the names of the inhabitants and the number of houses in them - for the purpose of collecting state taxes as opposed to of the detailed cadastral censuses of the Defter, the jizya census records only subjects of the Ottoman state who paid jizya, and that was all of them adult men able to work, if not, due to certain services in benefit of the state were released. Jizya payments were exempted clergy, then the poor, the feeble-minded, foreigners and women. From the members in Islam this type of tax was given only by gypsies. In Defter of Dukadjin Sandzak from 1570. the following villages belong to nahia Cetinje: Mahine, Ugnji, Brajići, Lopate, Pobor, Cetinje, Bjeloši, Njeguši, Kosijer, Tomići, Teklići, (K)Čevo, Bjelice, Cuce, Ocinići and Zagarač (desolate and abandoned). The analysis included 314 names with 1324 confirmations. They are recorded only two female names (Miraja and Stane). The most frequent male names are: Radič (108), Nikola (84) and Stjepan (69).

Keywords: *Ottoman ledger, Dukadjin sandzak, Cetinje nahia, anthroponym, creation*